

De Nederlandse horeca

De Nederlandse horeca laat al een aantal jaar groei zien. De omzet neemt verder toe, in lijn met het herstel van de economie. Nederlanders en toeristen consumeren meer in de horeca en geven daarbij ook meer geld uit. Volgens het CBS liet zowel de omzet als het volume (de verkochte consumpties en overnachtingen) in het tweede kwartaal van dit jaar de grootste groei van de afgelopen twaalf jaar zien. Een kanttekening daarbij is dat de concurrentie verhevigt en dat de verschillen tussen de grote en aantrekkelijke winkelsteden en toeristische trekpleisters en de overige horecagebieden groter en groter worden. Een tweede punt van aandacht is dat de sterke groei zorgt voor personeelstekorten.

Verwachtingen in de horeca

Omzet en winst

Horecaondernemers zijn positief over de komende twaalf maanden, maar zijn in hun voorspellingen wel iets terughoudender dan het mkb als geheel. Ze gaan uit van een stijging van de omzet van 5,4%, versus een verwachte groei van ruim 10% voor het mkb. De winst zal in de horeca naar verwachting met gemiddeld 4,2% toenemen. Deze prognose ligt duidelijk lager dan het mkb-gemiddelde (+9,1%).

Kosten

Met de groei van de omzet en het volume is ook de werkgelegenheid in de horeca toegenomen. Uit onderzoek van Stichting Vakbekwaamheid Horeca en Koninklijke Horeca Nederland komt naar voren dat de horeca de komende tijd jaarlijks ruim 90.000 mensen zal moeten werven. De respondenten in het SRA-BiZ-onderzoek gaan ervan uit dat de personeelskosten in de komende twaalf maanden met bijna 6% zullen toenemen.

Deze groei is sterker dan het mkb-gemiddelde (+4,2%). Een punt van zorg hierbij is dat het aanbod van vakkundige horecamedewerkers achterblijft bij de vraag (zie Kansen en bedreigingen).

Verder verwachten horecaondernemers dat de inkoopwaarde in de komende twaalf maanden niet of nauwelijks zal stijgen, ten opzichte van een groei van ruim 3% voor het mkb als geheel.

Kansen en bedreigingen

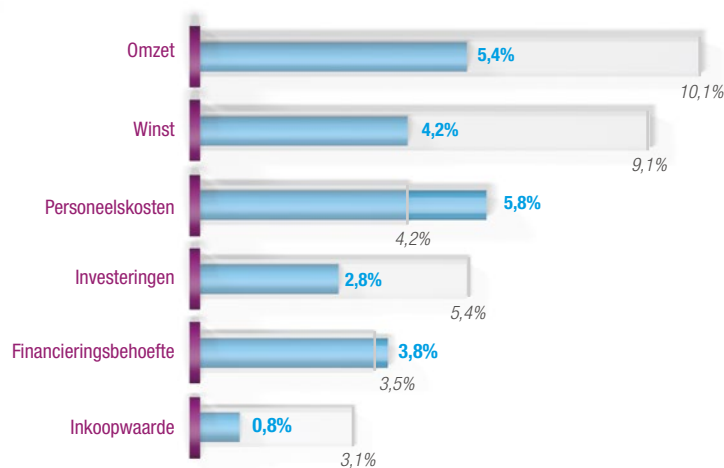
Horecaondernemers zien voor de komende twaalf maanden vooral mogelijkheden in een efficiëntere manier van werken en marktontwikkelingen (beide genoemd door 44,2%). Daarnaast kijken ze sterk naar het eigen bedrijf: ongeveer een derde van de respondenten noemt de interne processen en de financiële situatie van het bedrijf als groeimogelijkheden.

De belangrijkste bedreigingen zijn overheidsmaatregelen (genoemd door 52,2% van de respondenten) en het aanbod van gekwalificeerd personeel (genoemd door 45,7%).

Financiële verwachtingen van horecaondernemers

(komende 12 maanden)

- Percentage horeca
- Mkb-gemiddelde

De horeca is in Nederland de branche met de hoogste administratieve lasten. Door toenemende wet- en regelgeving lopen die lasten steeds verder op. Verder heeft de branche moeite met het werven en behouden van vakkundig personeel. Er staan tienduizenden vacatures open en een groot deel daarvan is moeilijk op te vullen. Daarnaast zijn horeca-medewerkers vaak onvoldoende getraind om bijvoorbeeld goed met gasten te kunnen omgaan en onvoldoende op de hoogte van nieuwe (technologische) ontwikkelingen in de branche.

KPI's

Het aantal gasten is voor ondernemers in de horeca de belangrijkste kritische succesfactor: 83,3% geeft dit aan als zwaarwegende KPI. Voor 75% is de omzet per fte belangrijke stuurinformatie.

Gezondheid en financiering

Kredietwaardigheid

Volgens het CBS zijn er in het tweede kwartaal van 2017 minder horecabedrijven failliet gegaan dan in het eerste kwartaal. Ook ten opzichte van een jaar eerder nam het aantal faillissementen af. Het waren vooral restaurants die de deuren moesten sluiten.

Uit de analyse van SRA-BiZ blijkt dat het percentage horecaondernemers dat aan al de financiële verplichtingen kan voldoen (een PD-rating lager dan 1), is toegenomen

van 71,5% in 2015 naar 76,3% in 2016. Dit is iets lager dan het mkb-gemiddelde van 78,7%. Het percentage horecabedrijven in de risicozone (PD-rating hoger dan 3) is opvallend sterk gedaald: van ruim 22% in 2015 naar bijna 6% in 2016. Dit cijfer is beter dan het gemiddelde voor het mkb.

Investerings

Ten opzichte van een jaar geleden zijn horeca-ondernemers iets meer gaan investeren en minder gaan desinvesteren. Ten opzichte van de omzet daalde het investeringssaldo in de horeca van 12% in 2015 naar bijna 6% vorig jaar. Het cijfer voor 2016 lag wel boven het mkb-gemiddelde van bijna 3%. De investeringsbereidheid in de branche is relatief bescheiden. Horecabedrijven gaan voor de komende twaalf maanden uit van een toename van de investeringen met bijna 3%. Deze prognose blijft achter bij die voor het mkb (+5,4%).

Financiering

Uit onze analyse komt naar voren dat ondernemers in de horeca in de komende maanden denken vaker een beroep te doen op externe financiering (+3,8%). Dit is min of meer in lijn met de prognose voor het mkb als geheel.